

## **TALMANSKONFERENSENS FÖRSLAG 2/2010**

### **Talmanskonferensens förslag till riksdagens beslut om ändring av riksdagens arbetsordning**

#### **FÖRSLAGETS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL**

Talmanskonferensen föreslår att begreppet "utom dagordningen" stryks i riksdagens arbetsordning och att bestämmelserna om hur förtroendet för statsrådet eller en minister ska mätas ändras för att stämma bättre överens mot skrivsättet i grundlagen. Misstroendeförklaring ska inte längre föreslås med en formulering om övergång till dagordningen.

Vidare föreslås en del mindre preciseringar i arbetsordningen för att bestämmelserna ska svara mot förändrad praxis i riksdagsarbetet och tillgodose andra behov. I vissa paragrafer föreslås ändringar som är nödvändiga för att motioner och andra förslag som får framställas enligt arbetsordningen ska kunna lämnas i elektronisk form.

#### **ALLMÄN MOTIVERING**

##### **1 Nuläge**

###### **1.1 Hur förtroendet för statsrådet mäts**

Grundlagen anger inte i detalj vilket tillvägagångssättet är för att mäta förtroendet för statsrådet eller en minister i samband med en interpellation eller ett meddelande. I praktiken mäts riksdagens förtroende för regeringen oftast just i samband med en interpellation eller ett meddelande från statsrådet, i många fall efter en mycket utdragen och grundlig debatt i plenum. Det finns emellertid skäl att konstatera att ett förslag om misstroendeförklaring kan framställas — och har faktiskt framställts — bland annat under andra behandlingen av lagförslag och enda behandlingen av budgetpropositionen och berättelser.

Enligt 43 § i grundlagen avslutas behandlingen av en interpellation med en omröstning om

förtroendet för statsrådet eller en minister, om ett förslag om misstroendeförklaring har väckts under debatten. Detsamma gäller behandlingen av ett meddelande från statsrådet. I förarbetena till grundlagen (RP 1/1998 rd, s. 96) konstateras det i detaljmotiven till paragrafen om interpellation att man i riksdagens arbetsordning, om man så vill, även kan bibehålla de traditionella formuleringarna om övergång till dagordningen. Det blev bestämt att bestämmelserna om behandling av ärenden utom dagordningen och formuleringarna för övergång till dagordningen i den tidigare arbetsordningen (377/1983) skulle tas in i arbetsordningen.

Enligt 22 § i arbetsordningen bestäms förtroendeomröstningen i ett interpellationsärende utifrån om riksdagen godkänner talmannens förslag om enkel övergång till dagordningen eller ett förslag om motiverad övergång till dagord-

ningen som framställts under debatten. Förtroendeomröstning nämns alltså egentligen inte i paragrafen. Detsamma gäller 23 § i arbetsordningen om statsrådets meddelanden. Alternativt kan det bestämmas att både en interpellation och ett meddelande remitteras till ett utskott, som ska föreslå motiverad övergång till dagordningen som kan innebära antingen förtroende eller misstroende. Riksdagen fattar beslut om den slutliga formuleringen.

I 23 § i arbetsordningen föreskrivs det att också statsrådets redogörelser ska behandlas utanför dagordningen. Under behandlingen av dem kan beslut inte fattas om förtroendet för statsrådet eller en minister. Statsministerns upplysning till riksdagen ges likaså utanför dagordningen och utifrån den kan det föras en debatt i plenum om talmannen tillåter det (24 §).

Uttrycket "utom dagordningen" hänvisar till ärenden som behandlas separat från övriga regelmässiga ärenden i plenum. I det här sammanhanget avser dagordning inte dagordningen för plenum. Begreppets historia sträcker sig långt tillbaka i tiden och innehåller tanken att förtroendefrågor inte hör till ärendena på dagordningen i egentlig mening, de är alltså inte sedvanliga ärenden som behandlas av riksdagen. I praktiken är uppfattningen om begreppet mycket vag och bakgrunden föga känd.

## 1.2 Riksdagens arbetsordning

Riksdagens arbetsordning (40/2000) går tillbaka till 1999. Utifrån arbetsordningen har talmanskonferensen meddelat anvisningar om arbetet i riksdagen, till exempel om hur man begär ordet och yttrar sig i plenum och om den muntliga frågestunden. Arbetsordningen har ändrats bland annat för att utveckla utskottsarbetet och se över förfarandet för frånvaro från plenum. Under den gångna tioårsperioden har riksdagsarbetet utvecklats i flera avseenden. Framför allt har man försökt ge liv åt plenardebatterna och förenklat praxis för riksdagsarbetet på många punkter. Budgetbehandlingen har också setts över och numera är en minut normen för repli-

ker. Många ändringar har kunnat göras utan ingrepp i arbetsordningen.

## 2 De föreslagna ändringarna

### 2.1 Förfarandet för misstroendeförklaring

Frågan om förtroende för statsrådet eller en minister kopplas i arbetsordningen samman med formuleringar för övergång till dagordningen och kan alltså anses oklart uttryckt och rimma illa med modernt författningsspråk. Med hänsyn till att förtroendeomröstningen är klart formulerad i 43 och 44 § i grundlagen finns det ingen anledning att bevara de ålderdomliga uttrycken i arbetsordningen.

Talmanskonferensen föreslår att bestämmelserna i arbetsordningen om mätning av förtroendet för statsrådet eller en minister ändras i överensstämmelse med skrivsättet i grundlagen. Misstroende mot statsrådet eller en minister ska uttryckas genom förslag om misstroendeförklaring. Förtroendeomröstningen förrättas enligt 60 § 4 mom. i arbetsordningen på ett förslag som fått bifall. Därmed är förfarandet detsamma som vid behandling av ett förslag om misstroende i samband med lagförslag och andra ärenden som riksdagen fattar beslut om.

Det betyder samtidigt att begreppet "utom dagordningen" utgår ur arbetsordningen. Det finns inte längre några argument för att ha kvar det och det är inte heller nödvändigt för riksdagens beslutsprocesser.

Ändringen kräver en justering av 22—24 och 34 § i arbetsordningen.

### 2.2 Övriga ändringar i arbetsordningen

Det är bra att se över bestämmelserna i arbetsordningen också på andra punkter för att modernisera dem och för att göra bestämmelserna tydligare och mindre detaljerade på vissa punkter.

Arbetsordningen behöver ses över också för att de motioner som anges i arbetsordningen och som nu lämnas in skriftligt och en del andra förslag ska kunna lämnas i elektronisk form. Övergången till elektronisk hantering måste bedömas

särskilt för varje ärendegrupp och möjligheten att lämna in handlingar personligen bör finnas kvar. Att en handling inte längre behöver lämnas in skriftligt betyder självfallet inte att en motion eller ett förslag får framställas muntligt. Riksdagsärendenas karaktär och de publicerings- och arkiveringskrav som ställs på dem kräver entydigt att motioner och andra förslag enligt arbetsordningen fortsatt lämnas i skriven form. Innan riksdagen går över till ett elektroniskt förfarande är det nödvändigt att se på behovet av elektroniska signaturer och certifikat eller identifikationsuppgifter. Utifrån 6 § 1 mom. 1 punkten i arbetsordningen ingår det i talmanskonferensens behörighet att utfärda anvisningar

om hur arbetet i riksdagen ska ordnas. Hit hör givetvis också anvisningar om att motioner och andra handlingar får lämnas elektroniskt, liksom också beslut om vilka ärenden som får hanteras elektroniskt.

#### *Hur förslaget har beretts*

Förslaget har beretts som ett tjänsteuppdrag vid riksdagens kansli.

#### *Ikraftträdande*

Ändringarna i arbetsordningen föreslås träda i kraft i början av valperioden 2011—2014.

## DETALJMOTIVERING

### **Riksdagens arbetsordning**

*20 §. Motioner.* I paragrafen föreskrivs det vad som krävs av en motion och hur en motion återtas. Kravet i 1 mom. att en motion ska lämnas in skriftligt föreslås bli slopat. Det bäddar för att motioner i fortsättningen ska kunna lämnas elektroniskt. Samtidigt ersätts uttrycket "lämnas in" med "lämnas", som lämpar sig bättre för elektronisk dokumenttrafik.

Enligt momentet får frågor av olika slag inte tas in i en och samma motion. Vidare föreslås en bestämmelse om att en budgetmotion inte får innehålla fler än ett förslag till anslag eller något annat beslut. Tillägget behövs för att ge särskild tyngd åt praxis för budgetmotioner.

#### *21 §. Förslag som gäller riksdagens arbete.*

Kravet på skriftliga förslag föreslås bli struket också i den här paragrafen.

*22 §. Interpellation.* Skriftlighetskravet föreslås bli struket också i 22 § 1 mom. Ändringen kräver självfallet inte en övergång till elektronisk dokumenttrafik. På grund av sin politiska tyngd kommer interpellationer i praktiken fortfarande att lämnas in skriftligt av de underteck-

nade ledamöterna vid en på förhand överenskommen tidpunkt.

Uttrycket "utom dagordningen" i 2 och 3 mom. föreslås bli struket med hänvisning till det som sägs i den allmänna motiveringen. Enligt 2 mom. besvaras en interpellation vid en tidpunkt som närmare avtalas med talmannen inom 15 dagar från det interpellationen lämnas till statsrådet för kännedom.

Utifrån 3 mom. röstar riksdagen om förtroende för statsrådet eller en minister, om ett förslag om förtroendeomröstning har lagts under debatten om interpellationen. Kvar blir möjligheten att remittera ärendet till ett utskott, som ska komma med ett förslag till riksdagens beslut.

*23 §. Statsrådets meddelanden och redogörelser.* Uttrycket "utom dagordningen" ska strykas i 1 mom. Utifrån 2 mom. röstar riksdagen om förtroende för statsrådet eller en minister, om ett förslag om förtroendeomröstning har lagts under debatten om interpellationen. Paragrafens 3 mom. justeras på motsvarande sätt genom att formuleringarna för övergång till dagordningen stryks.

I 3 mom. föreskrivs det att statsrådets redogörelse ska remitteras till ett utskott, som ska lägga fram ett förslag till det ställningstagande som

ska godkännas med anledning av redogörelsen. Om utskottet ändå beslutar att inte remittera ärendet till något utskott, godkänner riksdagen inget ställningstagande med anledning av redogörelsen. Detta föreslås bli inskrivet i paragrafen.

*24 §. Statsministerns upplysning.* Uttrycket "utom dagordningen" ska strykas i 1 mom. också i 24 §. En upplysning från statsministern eller någon annan minister i en aktuell fråga ges riksdagen vid en tidpunkt som avtalas med talmannen.

*26 §. Debatter om aktuella frågor.* I 1 mom. föreslås kravet på att en motion ska lämnas in skriftligt bli slopat. Därmed hindrar bestämmelsen inte att också denna typ av förslag lämnas elektroniskt.

*27 §. Skriftliga frågor.* I 2 mom. föreskrivs det att svaret på ett skriftligt frågsmål ska ges skriftligen inom den tid som anges i momentet. För att också svaren på skriftliga frågsmål ska kunna lämnas elektroniskt föreslås kravet på att de ska lämnas in skriftligt bli struket i momentet.

*34 §. Behandlingsordning.* Enligt 2 mom. ska ärenden som gäller motiverad övergång till dagordningen behandlas som brådskande. I stället ska där skrivas in de ärenden som gäller förtroende för statsrådet eller en minister.

*35 §. Utskottens sammanträden.* I 2 mom. finns bestämmelser om utskottens sammanträden under avbrott i riksmötet. Utskotten sammanträder på initiativ av medlemmarna, om minst en tredjedel av dem skriftligt anholder om det hos ordföranden. Också här kan man tänka sig att använda elektroniska medier och därför har kravet på en skriftlig anholdan strukits.

*42 §. Utskottens betänkanden och utlåtanden.* Utifrån 3 mom. ska en reservation eller en avvikande mening lämnas skriftligt till utskottets sekreterare. För att också de ska kunna lämnas elektroniskt föreslås kravet på att handlingen ska vara skriftlig bli struket. Verbet "lämna" lämpar sig bättre för ett elektroniskt förfarande.

*52 §. Replik.* En replik får enligt 1 mom. räkna längst två minuter. Talmannen kan bestämma att en replik får räkna en minut och det har också blivit kutym vid debatterna. Momentet föreslås bli ändrat i överensstämmelse med denna praxis. Men talmannen bör ges möjlighet att bestämma om längre repliker. Det kan behövas till exempel vid debatter där en närvarande minister då och då ges möjlighet att besvara flera frågor som ställts till honom eller henne.

*55 §. Enda behandling.* Enligt paragrafen avses med ärenden i enda behandling andra ärenden på dagordningen än de som nämns i 53 och 54 § och som riksdagen ska fatta beslut om då det inte föreskrivs något annat särskilt om dem. Ärenden i enda behandling är åtminstone berättelser, budgetpropositionen med kompletteringspropositioner, internationella förpliktelser enligt 56 §, ärenden som revisionsutskottet väcker med stöd av 31 a §, instruktioner för organ som valts av riksdagen och åtgärdsmotioner. Till enda behandling tas också statsrådets principbeslut enligt 11 § i kärnenergilagen (990/1987) och ärenden som gäller statens upplåningsfullmakt och riksdagens samtycke till statsborgen eller statsgaranti, liksom också ärenden enligt grundlagens 113 § om presidentens straffrättsliga ansvar, 115 § om ministeransvarighetsärenden och 117 § om justitiekanslerns och justitieombudsmannens juridiska ansvar.

Att ärenden inte längre behandlas utanför dagordningen betyder att statsrådets meddelanden och redogörelser, interpellationer och statsministerns upplysningar i fortsättningen behandlas som ärenden på dagordningen. Utgångspunkten för både interpellationer och meddelanden är att de tas upp till debatt i plenum och att förtroendeomröstningar förrättas utan remiss till utskott. Statsrådets redogörelser remitteras däremot vanligen till utskott. Statsministerns upplysningar tas endast upp till debatt i plenum.

I 41 § i grundlagen föreskrivs om behandlingen av ärenden i plenum. Andra ärenden än lagförslag och förslag till riksdagens arbetsordning och lagförslag som lämnats vilande och lagar som inte blivit stadfästa tas upp till en enda be-

handling i plenum, föreskriver paragrafen. I detaljmotiven nämns till exempel statsbudgeten, statsrådets meddelanden och redogörelser och berättelser till riksdagen som övriga ärenden (RP 1/1998 rd, s. 94). I 40 § i grundlagen finns också en bestämmelse om behandlingstvång, som avser att ett ärende normalt inte kan tas upp till beslut i riksdagen om det inte har beretts i ett utskott. Enligt paragrafmotiven ska beslut med anledning av en interpellation och statsrådets meddelande och redogörelse fortsättningsvis kunna fattas med avvikelse från beredningstvånget utan att de remitteras till ett utskott (RP 1/1998 rd, s. 93—94).

I fortsättningen ska interpellationer och statsrådets meddelanden och redogörelser således uppfattas som ärenden som tas upp till enda behandling oberoende av om de remitterats till ett utskott eller inte.

Hänvisningen i 1 mom. till förslag som gäller motiveringen är onödig och föreslås bli struken, eftersom utgångspunkten enligt 64 § är att motiveringen till ett utskottsbetänkande anses ha blivit godkänd utan något särskilt beslut om riksdagen inte beslutar något annat. Eventuella motiveringsuttalanden framställs i sin tur i form av klämmor. Samtidigt förtydligas formuleringarna i momentet i vissa delar.

**57 §. Bordläggning.** För att förtydliga bestämmelserna om bordläggning föreslås det att 2 mom. delas upp i två delar och att bara bestämmelsen om bordläggning av ett utskottsbetänkande ska stå kvar. I 3 mom. föreslås den nuvarande bestämmelsen om bordläggning i första behandlingen och i andra situationer. Enligt tredje meningen i nuvarande 2 mom. bordläggs ett ärende i första behandling och behandling som avses i 54 och 55 § en gång, om minst två riksdagsledamöter begär det. Det betyder i praktiken att det för bordläggning behövs ett förslag som fått bifall. För att undvika oklarhet föreslås samma formulering i 3 mom.

Det nuvarande 3 mom. blir då ett nytt 4 mom.

**58 §. Framläggande av ändringsförslag.** Enligt 2 mom. ska ett ändringsförslag som läggs

fram i första behandlingen och som inte finns i handlingarna lämnas in till centralkansliet skriftligt utan motiveringar senast tre timmar före plenum. Kravet på att förslaget ska vara skriftligt föreslås bli struket.

Vidare föreslås tidsfristen tre timmar för att lämna in ändringsförslag bli förkortad till två timmar. Tidsfristen tre timmar motiverades med att det behövdes tid för att granska, översätta och duplicera ändringsförslagen och förbereda omröstningsförslagen (TKF 1/1999 rd). De elektroniska mediernas utveckling möjliggör en allt snabbare dokumenttrafik och tillåter att man slopar den etablerade tretimmarsregeln. En särskild roll i sammanhanget spelar nuvarande praxis att omröstningarna om ändringsförslag i regel skjuts fram till nästa dag. Det medger tillräckligt med tid för att förbereda omröstningsförslagen.

Enligt momentets sista mening kan talmanen av särskilda skäl för omröstning också föredra ett förslag som framlagts på något annat sätt. "Något annat sätt" betyder enligt motiven att tidsgränsen i paragrafen överskrids och så har saken också uppfattats i praktiken. För att tydliggöra formuleringen föreslås uttrycket "något annat sätt" bli ersatt med "senare".

Kravet i 3 mom. gäller ett förslag som avser något annat än förkastande vid andra behandlingen av ett lagstiftningsärende och vid behandling som avses i 54 och 55 §. Hänvisningarna gäller behandlingen av lagar som lämnats vilande och som inte blivit stadfästa och enda behandlingen av lagar. Bestämmelserna innebär att ett förslag till riksdagens ställningstagande i enda behandlingen av en redogörelse har kunnat framställas utan att det lagts i förväg. En redogörelse ska enligt 55 § i fortsättningen tas upp till enda behandling. Det betyder att regeln i 2 mom. i framtiden också gäller förslag till riksdagens ställningstagande vid behandlingen av statsrådets redogörelser.

**59 §. Behandlingen av budgetpropositionen.**

Formuleringarna i 1—3 mom. ska ses över för att förbättra språkdräkten och läsligheten. Samtidigt stryks kravet i 2 mom. på att ändringsför-

slag ska läggas fram skriftligt; det betyder att också de här förslagen får lämnas elektroniskt.

I 2 mom. sägs att ändringsförslag ska lämnas till centralkansliet inom en tid som riksdagen bestämmer. Ett förslag som lagts fram på något annat sätt tas till behandling bara om talmannen av särskilda skäl anser att det behöver behandlas. Precis som i fråga om 58 § preciseras "på något annat sätt" också i den här paragrafen med att det gäller ett förslag som lämnats vid en senare tidpunkt än inom den tid som riksdagen bestämt. I det gällande momentet konstateras det dessutom att ändringsförslaget ska läggas fram skriftligt utan motiveringar och att det delas ut till riksdagsledamöterna före behandlingen av huvudtiteln eller avdelningen i fråga eller budgetens allmänna motivering. Meningen föreslås bli struken, för det behövs inte bestämmelser på lagnivå för att ange i detalj vilken form ändringsförslagen ska ha; samtidigt ska skriftlighetskravet slopas också för de här förslagen. Det är även annars klart att förslagen delas ut till ledamöterna inför behandlingen av respektive punkt i budgeten, dvs. omröstningarna om dem.

69 §. *Protokoll från plenum.* Enligt 4 mom. blir protokollet offentligt när det har undertecknats av riksdagens generalsekreterare och justerats av presidiet. Med hänsyn till att plenum är offentligt har den första versionen av protokollet gjorts tillgängligt för alla via Internet så fort som möjligt efter avslutat plenum. I praktiken har protokollet alltså publicerats redan före den tidpunkt som finns inskriven i paragrafen och information om protokollet har lämnats allt efter manuskriptet blivit färdigt. Serviceprincipen har ansetts viktig med tanke på riksdagsarbetets genomsebarhet och medborgarnas och mediernas tillgång till information. Principen uttalas också i förarbetena till paragrafen (TKF 1/1999 rd). Inlägg och övriga textavsnitt som lagts ut på Internet justeras efter behov så fort som möjligt.

Innehållet i protokollet från plenum kan således genast betraktas som offentligt, precis som plenum, som numera kan följas i realtid via Internet. Därmed kan det inte längre anses nödvändigt att föreskriva om tidpunkten för när det blir

offentligt. I momentet ska det inte längre föreskrivas om tidpunkten för när protokollet blir offentligt utan om principen att protokollet från plenum görs tillgängligt för alla via Internet. Det betyder rent praktiskt att protokollet görs tillgängligt för alla så fort som möjligt efter det att plenum avslutats. Det kräver att inläggen vid varje plenum registreras i skyndsam takt och att protokollet sammanställs för utläggning på Internet. Motsvarande bestämmelse och princip gäller enligt 43 a § 1 mom. i arbetsordningen för utskottens sammanträden.

Vidare ska den bestämmelsen slopas att protokollet justeras av presidiet utöver det att det undertecknas av generalsekreteraren. Generalsekreterarens underskrift kan anses betryggande på samma sätt som i fråga om beslutsprotokollet i 70 §.

71 §. *Publicering av riksdagshandlingarna.* I paragrafen föreskrivs vilka handlingar som ska publiceras i riksdagshandlingarna. Hit hör bland annat protokollen från plenum, regeringens propositioner, berättelser till riksdagen och riksdagens svar och skrivelser. Handlingarna hålls om möjligt tillgängliga för allmänheten också på nätet.

Lagen om Finlands författningssamling (188/2000) ska ändras så att författningssamlingen i fortsättningen inte längre publiceras i form av tryckta häften utan i via Internet där den ska vara tillgänglig för allmänheten utan avgift. Författningar ska kunna publiceras också i tryck eller som andra former av upptagningar.

Talmanskonferensen föreslår att 71 § i arbetsordningen utformas efter samma principer, alltså att handlingarna primärt publiceras elektroniskt. Det elektroniska textarkivet har blivit så pass tillförlitligt och lättillgängligt att det är fullt möjligt att övergå till publicering i elektronisk form. De riksdagshandlingar som räknas upp i paragrafen ska hållas tillgängliga för allmänheten via Internet (1 mom.).

Utifrån 2 mom. kan riksdagshandlingar också publiceras i tryckt form eller som någon annan upptagning. Paragrafen ska kompletteras med en

bestämmelse om att talmanskonferensen meddelar närmare anvisningar om saken.

80 §. *Meddelanden om plenum och utskottens sammanträden.* Enligt 1 mom. införs meddelanden om plenum i dagstidningarna enligt talmanskonferensens anvisningar. Tidningsannonser spelar under nuvarande förhållanden inte längre någon central roll för att meddela om plenum. Framför allt för annonser anlitas numera allt oftare elektroniska medier, som Internet. En del dagstidningar publiceras uteslutande via Internet. Därför behöver annonseringen inte längre vara uppbounden vid dagstidningarna. Enligt förslaget ska talmanskonferensen bestämma på vilket sätt meddelanden om plenum ges. Principen bör också i fortsättningen vara att informationen om plenum är lätt tillgänglig för allmänheten.

Samtidigt stryks det något ålderdomliga uttrycket "i riksdagshuset" i momentet. Meddelanden om plenum och dagordningen för plenum förmedlas i långa stycken elektroniskt; det fysiska rummet begränsar alltså inte längre informationsgången.

Uttrycket "i riksdagshuset" stryks också i 2 mom. Kallelserna till utskottens sammanträden ska enligt förslaget meddelas i god tid före sammanträdena.

På grundval av det ovanstående och med stöd av 6 § 1 mom. 7 punkten i riksdagens arbetsordning föreslår talmanskonferensen

*att följande ändringar görs i riksdagens arbetsordning:*

## Riksdagens beslut

### om ändring av riksdagens arbetsordning

I enlighet med riksdagens beslut, tillkommet på det sätt som föreskrivs i 52 § 1 mom. i grundlagen, ändras i riksdagens arbetsordning (40/2000) 20 § 1 mom. 21—23 §, 24 § 1 mom., 26 § 1 mom., 27 § 2 mom., 34 § 2 mom., 35 § 2 mom., 42 § 3 mom., 52 § 1 mom., 55 § 1 mom., 57 §, 58 § 2 mom., 59 § 1—3 mom., 69 § 4 mom. samt 71 och 80 §,

av dem 23 § sådan den lyder delvis ändrad i riksdagens beslut 10/2006 och 219/2007 samt 34 § 2 mom. och 42 § 3 mom. sådana de lyder i riksdagens beslut 10/2006, som följer:

#### 20 §

##### *Motioner*

En motion ska lämnas till centralkansliet. Den ska motiveras kort. Frågor av olika slag får inte tas in i en och samma motion eller fler än ett förslag till anslag eller något annat beslut i en budgetmotion.

tillsättande av ett tillfälligt utskott eller något annat ärende inom riksdagens behörighet, om det inte föreskrivs särskilt hur förslag ska väckas. Förslaget ska lämnas till centralkansliet. Talmanskonferensen kan vid behov yttra sig om förslaget.

#### 22 §

##### *Interpellation*

En interpellation ska lämnas till centralkansliet. Interpellationen föredras i plenum och remitteras utan debatt till statsrådet för att besvaras.

#### 21 §

##### *Förslag som gäller riksdagens arbete*

Riksdagsledamöterna har rätt att lägga fram förslag om ändring av riksdagens arbetsordning,

Interpellationen besvaras vid en tidpunkt som närmare avtalas med talmannen inom 15 dagar från det interpellationen lämnades till statsrådet för kännedom.

Riksdagen röstar om förtroende för statsrådet eller en minister, om ett förslag om förtroendeomröstning har lagts under debatten om interpellationen. Riksdagen kan besluta remittera ärendet till ett utskott, som ska komma med ett förslag till riksdagens beslut.

23 §

*Statsrådets meddelanden och redogörelser*

Statsrådets meddelanden och redogörelser föredras för riksdagen och tas därefter upp till behandling i plenum.

Riksdagen röstar om förtroende för statsrådet eller en minister, om ett förslag om förtroendeomröstning har lagts under debatten om meddelandet. Riksdagen kan besluta remittera ärendet till ett utskott, som ska komma med ett förslag till riksdagens beslut.

När debatten om redogörelsen har avslutats, beslutar riksdagen vilket utskott ärendet remitteras till och om ett eller flera utskott ska lämna sitt utlåtande om ärendet till det utskott som bereder ärendet. Detta utskott ska föreslå det ställningstagande som ska godkännas med anledning av redogörelsen. Riksdagen kan dock besluta att inte remittera ärendet till något utskott, och då godkänner riksdagen inget ställningstagande med anledning av redogörelsen.

24 §

*Statsministerns upplysning*

En upplysning från statsministern eller någon annan minister i en aktuell fråga ges riksdagen vid en tidpunkt som avtalas med talmannen.

26 §

*Debatter om aktuella frågor*

En riksdagsledamot kan förelägga talmanskonferensen ett förslag om debatt i plenum om en bestämd aktuell fråga.

27 §

*Skriftliga spörsmål*

Svaret på ett skriftligt spörsmål ska ges inom 21 dagar från det att spörsmålet sändes till statsrådet. Meddelande om att svar på skriftliga spörsmål kommit till riksdagen antecknas i protokollet från plenum.

34 §

*Behandlingsordning*

Ärenden som gäller förtroende för statsrådet eller en minister ska behandlas skyndsamt. Utskotten ska i allmänhet först behandla regeringspropositioner och statsrådets skrivelser om ärenden som gäller Europeiska unionen.

35 §

*Utskottens sammanträden*

Under avbrott i riksmötet eller då riksdagen avslutat sitt arbete sammanträder utskottet på initiativ av ordföranden eller om minst en tredjedel av utskottets medlemmar anhåller om det hos ordföranden. Ordföranden sammankallar utskottet också på begäran av statsrådet.

## 42 §

*Utskottens betänkanden och utlåtanden*

En reservation till ett betänkande eller en avvikande mening till ett utlåtande ska lämnas till utskottets sekreterare inom en av utskottet bestämd tid. Reservationen eller den avvikande meningen ska motsvara den ståndpunkt som under tecknaren företräder i den avgörande behandlingen av ärendet.

## 52 §

*Repliker*

Tal mannen kan trots 50 och 51 § enligt eget överbäggande och i den ordning han eller hon bestämmer låta riksdagsledamöterna besvara ett anförande. En replik får räcka längst en minut. Tal mannen kan besluta att en replik får vara längre än en minut.

## 55 §

*Enda behandling*

Andra ärenden på dagordningen för plenum än de som avses i 53 och 54 § som riksdagen ska fatta beslut om och som något annat inte föreskrivs särskilt om tas i plenum upp till enda behandling. I början av den enda behandlingen föredras utskottets betänkande och i slutet av behandlingen fattas beslut om förslaget i betänkandet. Efter debatt kan ärendet tas upp till detaljerad behandling, då beslut fattas i ärendet.

## 57 §

*Bordläggning*

Ett ärende ska under remissdebatten bordläggas till ett nära förestående plenum, om någon riksdagsledamot begär detta. Därefter kan ärendet inte längre bordläggas under remissdebatten.

Utskottens betänkanden och utlåtanden föredras först för bordläggning till ett plenum som

hålls tidigast nästa dag. Av särskilda skäl kan riksdagen dock besluta bordlägga ärendet till ett plenum redan samma dag.

I första behandling och i behandling som avses i 54 och 55 § bordläggs ärendet därefter en gång på ett förslag som fått bifall. I annat fall bordläggs ärendet om riksdagen så beslutar.

Meddelanden och redogörelser från statsrådet samt interpellationer kan inte bordläggas sedan debatten om dem har inletts. Bestämmelserna om bordläggning av ett ärende gäller inte upplysningar från statsministern eller debatter om aktuella frågor.

## 58 §

*Framläggande av ändringsförslag*

Ett ändringsförslag som läggs fram i första behandlingen av ett lagstiftningsärende och som inte finns i handlingarna ska om möjligt lämnas till centralkansliet utan motiveringar senast två timmar före plenum. Förslaget lämnas till riksdagsledamöterna innan beslut fattas i ärendet. Tal mannen kan av särskilda skäl för omröstning också föredra ett förslag som framlagts senare.

## 59 §

*Behandlingen av budgetpropositionen*

Budgetpropositionen tas upp till enda behandling i plenum utifrån finansutskottets betänkande. I början av behandlingen förs en allmän debatt och när debatten har avslutats tas ärendet upp till detaljbehandling. Huvudtitlar eller avdelningar eller kapitel i dem konstateras ha blivit godkända enligt betänkandet, om förslag till ändring av dem inte har framställts enligt vad som föreskrivs nedan i denna paragraf.

Ett ändringsförslag som gäller finansutskottets betänkande ska, även då det ingår i handlingarna, lämnas till centralkansliet inom en tid som riksdagen bestämmer. Ett senare framlagt ändringsförslag behandlas inte, om inte tal mannen av särskilda skäl finner det behövligt.

Ett förslag om att ett nytt anslag som inte ingår i propositionen eller något annat beslut ska godkännas i budgeten beaktas när beslut fattas om budgeten endast om det har väckts genom en budgetmotion.

69 §

*Protokoll från plenum*

Protokollet undertecknas av riksdagens generalsekreterare. Det görs tillgängligt för allmänheten via ett datanät.

71 §

*Publicering av riksdagshandlingarna*

Riksdagshandlingarna görs tillgängliga för allmänheten via ett datanät. I riksdagshandlingarna publiceras protokollen från riksdagens plenum och svenskspråkiga sammandrag av dem, regeringens propositioner och skrivelser om återtagande av propositioner, statsrådets skrivelser till riksdagen, förordningar och andra författningar och beslut på lägre nivå som lämnats till

riksdagen för granskning, berättelser, statsrådets meddelanden och redogörelser, förteckningen över lagförslag som godkänts att vila, utskottens betänkanden och utlåtanden, riksdagens svar och skrivelser, motioner, interpellationer samt skriftliga spörsmål med svar.

De handlingar som nämns i 1 mom. kan dessutom publiceras i tryckt form eller som andra upptagningar.

Talmanskonferensen meddelar närmare anvisningar om publiceringen av riksdagshandlingarna.

80 §

*Meddelanden om plenum och utskottens sammanträden*

Meddelanden om plenum och dagordningen för plenum ges i så god tid före plennum som möjligt. Talmanskonferensen beslutar hur meddelandena ska ges.

Kallelserna till utskottens sammanträden meddelas i god tid före sammanträdena.

Detta beslut av riksdagen träder i kraft den 201 .

Helsingfors den 12 oktober 2010

**Sauli Niinistö**  
Riksdagens talman

**Seppo Tiitinen**  
Riksdagens generalsekreterare

## Riksdagens beslut

### 20 §

#### *Motioner*

En motion skall in skriftligen lämnas till centralkansliet. Den ska motiveras kort. Frågor av olika slag får inte tas in i en och samma motion.

— — — — —

### 21 §

#### *Förslag som gäller riksdagens arbete*

Riksdagsledamöterna har rätt att lägga fram förslag om ändring av riksdagens arbetsordning, tillsättande av ett tillfälligt utskott eller något annat ärende inom riksdagens behörighet, om vars upptagande inte föreskrivs särskilt. Förslaget skall lämnas in skriftligen till centralkansliet. Talmanskonferensen kan vid behov ge utlåtande om förslaget.

### 20 §

#### *Motioner*

En motion *ska* lämnas till centralkansliet. Den *ska* motiveras kort. Frågor av olika slag får inte tas in i en och samma motion *eller fler än ett förslag till anslag eller något annat beslut i en budgetmotion.*

— — — — —

### 21 §

#### *Förslag som gäller riksdagens arbete*

Riksdagsledamöterna har rätt att lägga fram förslag om ändring av riksdagens arbetsordning, tillsättande av ett tillfälligt utskott eller något annat ärende inom riksdagens behörighet, om *det inte föreskrivs särskilt hur förslag ska väckas.* Förslaget *ska* lämnas till centralkansliet. Talmanskonferensen kan vid behov yttra sig om förslaget.

## 22 §

*Interpellation*

En interpellation skall lämnas in skriftligen till centralkansliet. Interpellationen föredras i plenum och remitteras utan debatt till statsrådet för att besvaras.

Interpellationen besvaras utom dagordningen vid en tidpunkt som närmare avtalas med talmannen inom 15 dagar från det interpellationen lämnas till statsrådet för kännedom.

När debatten har avslutats föreslår talmannen att riksdagen godkänner övergång till dagordningen enligt följande ordalydelse: "Riksdagen har hört svaret och övergår till dagordningen." Riksdagen kan godkänna en sådan enkel övergång till dagordningen eller ordalydelsen för en under debatten föreslagen motiverad övergång till dagordningen eller besluta remittera ärendet till ett utskott. Om ärendet remitteras till ett utskott, skall detta föreslå ordalydelsen för motiverad övergång till dagordningen. Riksdagen beslutar om dess slutliga innehåll.

## 22 §

*Interpellation*

En interpellation *lämnas* till centralkansliet. Interpellationen föredras i plenum och remitteras utan debatt till statsrådet för att besvaras.

Interpellationen besvaras vid en tidpunkt som närmare avtalas med talmannen inom 15 dagar från det interpellationen lämnas till statsrådet för kännedom.

*Riksdagen röstar om förtroende för statsrådet eller en minister, om ett förslag om förtroendeomröstning har lagts under debatten om interpellationen. Riksdagen kan besluta remittera ärendet till ett utskott, som ska komma med ett förslag till riksdagens beslut.*

## 23 §

*Statsrådets meddelanden och redogörelser*

Statsrådets meddelanden och redogörelser föredras för riksdagen och tas därefter upp till behandling utom dagordningen.

När debatten om ett meddelande har avslutats, föreslår talmannen att riksdagen godkänner övergång till dagordningen enligt följande ordalydelse: "Riksdagen har fått meddelandet och övergår till dagordningen." Riksdagen kan godkänna en sådan enkel övergång till dagordningen eller ordalydelsen för en under debatten föreslagna motiverad övergång till dagordningen eller besluta remittera ärendet till ett utskott. Om ärendet remitteras till ett utskott, skall utskottet föreslå ordalydelsen för motiverad övergång till dagordningen. Riksdagen beslutar om dess slutliga innehåll.

När debatten om en redogörelse har avslutats, remitteras redogörelsen till ett utskott för beredning, om inte riksdagen beslutar övergå till dagordningen utan att remittera ärendet till ett utskott. När utskottet behandlat redogörelsen skall det i sitt betänkande lägga fram förslag till ett ställningstagande med anledning av redogörelsen. Riksdagen beslutar om dess slutliga innehåll och övergår till dagordningen.

## 24 §

*Statsministerns upplysning*

En upplysning från statsministern eller någon annan minister i en aktuell fråga ges riksdagen utom dagordningen vid en tidpunkt som avtalas med talmannen.

— — — — —

## 26 §

*Debatter om aktuella frågor*

En riksdagsledamot kan förelägga talmanskonferensen ett skriftligt förslag om debatt i plenum om en bestämd aktuell fråga.

— — — — —

## 23 §

*Statsrådets meddelanden och redogörelser*

Statsrådets meddelanden och redogörelser föredras för riksdagen och tas därefter upp till behandling i plenum.

*Riksdagen röstar om förtroende för statsrådet eller en minister, om ett förslag om förtroendeomröstning har lagts under debatten om meddelandet. Riksdagen kan besluta remittera ärendet till ett utskott, som ska komma med ett förslag till riksdagens beslut.*

När debatten om redogörelsen har avslutats, beslutar riksdagen vilket utskott ärendet ska remitteras till och om ett eller flera andra utskott ska lämna sitt utlåtande om ärendet till det utskott som bereder ärendet. Detta utskott ska föreslå det ställningstagande som ska godkännas med anledning av redogörelsen. Riksdagen kan dock besluta att inte remittera ärendet till något utskott, och då godkänner riksdagen inget ställningstagande med anledning av redogörelsen.

## 24 §

*Statsministerns upplysning*

En upplysning från statsministern eller någon annan minister i en aktuell fråga ges riksdagen vid en tidpunkt som avtalas med talmannen.

— — — — —

## 26 §

*Debatter om aktuella frågor*

En riksdagsledamot kan förelägga talmannen ett förslag om debatt i plenum om en bestämd aktuell fråga.

— — — — —

## 27 §

*Skriftliga spörsmål*

— — — — —  
Svaret på ett skriftligt spörsmål skall ges skriftligen inom 21 dagar från det spörsmålet sändes till statsrådet. Meddelande om att svar på skriftliga spörsmål kommit till riksdagen antecknas i protokollet för plenum.  
— — — — —

## 34 §

*Behandlingsordning*

— — — — —  
Ärenden som gäller motiverad övergång till dagordningen skall behandlas som brådskande. Utskotten skall i allmänhet först behandla regeringens propositioner och statsrådets skrivelser om Europeiska unionens ärenden.  
— — — — —

## 35 §

*Utskottens sammanträden*

— — — — —  
Under avbrott i riksmötet eller då riksdagen avslutat sitt arbete sammanträder utskottet på initiativ av ordföranden eller om minst en tredjedel av utskottets medlemmar skriftligen anhåller därom hos ordföranden. Ordföranden kan sammankalla utskottet också på begäran av statsrådet.  
— — — — —

## 27 §

*Skriftliga spörsmål*

— — — — —  
Svaret på ett skriftligt spörsmål ska ges inom 21 dagar från det att spörsmålet lämnades till statsrådet. Meddelande om att svar på skriftliga spörsmål kommit till riksdagen antecknas i protokollet från plenum.  
— — — — —

## 34 §

*Behandlingsordning*

— — — — —  
Ärenden som gäller *förtroende för statsrådet eller en minister ska* behandlas som brådskande. Utskottet ska i allmänhet först behandla regeringspropositioner och statsrådets skrivelser om ärenden som gäller Europeiska unionen.  
— — — — —

## 35 §

*Utskottens sammanträden*

— — — — —  
Under avbrott i riksmötet eller då riksdagen avslutat sitt arbete sammanträder utskottet på initiativ av ordföranden eller om minst en tredjedel av utskottets medlemmar anhåller *om det* hos ordföranden.  
— — — — —

## 42 §

*Utskottets betänkanden och utlåtanden*

En reservation till ett betänkande och en avvikande mening till ett utlåtande skall lämnas skriftligen till utskottets sekreterare inom en av utskottet bestämd tid. Reservationen eller den avvikande meningen skall motsvara den ståndpunkt som undertecknarna företräder i den avgörande behandlingen av ärendet.

## 42 §

*Utskottets betänkanden och utlåtanden*

En reservation till ett betänkande och en avvikande mening till ett utlåtande *ska* lämnas till utskottets sekreterare inom en av utskottet bestämd tid. Reservationen eller den avvikande meningen skall motsvara den ståndpunkt som undertecknarna företrädde i den avgörande behandlingen av ärendet.

## 52 §

*Repliker*

Talmannen kan utan hinder av 50 och 51 § enligt eget övervägande och i den ordning han eller hon bestämmer låta riksdagsledamöter besvara ett anförande. En replik får räcka längst två minuter. Talmannen kan besluta tillåta repliker på längst en minut i debatten.

## 52 §

*Repliker*

Talmannen kan utan hinder av 50 och 51 § enligt eget övervägande och i den ordning han eller hon bestämmer låta riksdagsledamöterna besvara ett anförande. En replik får räcka längst *en minut*. Talmannen kan besluta *att en replik får vara längre än en minut*.

## 55 §

*Enda behandling*

Andra än i 53 och 54 § avsedda ärenden på dagordningen för plenum, vilka riksdagen skall fatta beslut om och om vilka något annat inte föreskrivits särskilt, tas i plenum upp till enda behandling. I slutet av den enda behandlingen fattas beslut om godkännande eller förkastande av förslaget samt vid behov om förslag som gäller motiveringen. I början av behandlingen föredras utskottets betänkande. Efter debatten i ärendet kan ärendet tas upp till detaljerad behandling, då beslut fattas i ärendet.

## 55 §

*Enda behandling*

*Andra ärenden på dagordningen för plenum än de som avses i 53 och 54 § som riksdagen ska fatta beslut om och som något annat inte föreskrivs särskilt om tas i plenum upp till enda behandling. I början av den enda behandlingen föredras utskottets betänkande och i slutet av behandlingen fattas beslut om förslaget i betänkandet. Efter debatt kan ärendet tas upp till detaljerad behandling, då beslut fattas i ärendet.*

## 57 §

*Bordläggning*

Ett ärende skall under remissdebatten bordläggas till ett nära förestående plenum, om någon riksdagsledamot begär detta. Därefter kan ärendet inte längre bordläggas under remissdebatten.

Utskottens betänkanden föredras först för bordläggning till ett plenum, som hålls tidigast nästa dag. Av särskilda skäl kan riksdagen dock besluta bordlägga ärendet till ett plenum redan samma dag. I första behandling och i behandling som avses i 54 och 55 § bordläggs ärendet därefter en gång, om minst två riksdagsledamöter begär det. Annars bordläggs ärendet om riksdagen så beslutar.

Meddelanden och redogörelser från statsrådet samt interpellationer kan inte bordläggas sedan debatten om dem har inletts. Bestämmelserna om bordläggning av ett ärende gäller inte upplysningar från statsministern eller debatter om aktuella frågor.

## 58 §

*Framställning av ändringsförslag*

— — — — —  
Ett ändringsförslag, som läggs fram i första behandlingen av ett lagstiftningsärende och som inte finns i handlingarna, skall om möjligt lämnas in till centralkansliet skriftligen utan motivering senast tre timmar före plenum. Förslaget delas ut till riksdagsledamöterna innan beslut fattas i ärendet. Talmannen kan av särskilda skäl för omröstning också föredra ett förslag som framställts på något annat sätt.  
— — — — —

## 57 §

*Bordläggning*

Ett ärende *ska* under remissdebatten bordläggas till ett nära förestående plenum, om någon riksdagsledamot begär detta. Därefter kan ärendet inte längre bordläggas under remissdebatten.

Utskottens betänkanden föredras först för bordläggning till ett plenum som hålls tidigast nästa dag. Av särskilda skäl kan riksdagen dock besluta bordlägga ärendet till ett plenum redan samma dag.

I första behandling och i behandling som avses i 54 och 55 § bordläggs ärendet därefter *en gång på ett förslag som fått bifall*. I annat fall bordläggs ärendet om riksdagen så beslutar.

Meddelanden och redogörelser från statsrådet samt interpellationer kan inte bordläggas sedan debatten om dem har inletts. Bestämmelserna om bordläggning av ett ärende gäller inte upplysningar från statsministern eller debatter om aktuella frågor.

## 58 §

*Framställning av ändringsförslag*

— — — — —  
Ett ändringsförslag, som läggs fram i första behandlingen av ett lagstiftningsärende och som inte finns i handlingarna, *ska* om möjligt *lämnas* till centralkansliet utan motiveringar senast *två* timmar före plenum. Förslaget *lämnas* till riksdagsledamöterna innan beslut fattas i ärendet. Talmannen kan av särskilda skäl för omröstning också föredra ett förslag som framlagts *senare*.  
— — — — —

## 59 §

*Behandlingen av budgetpropositionen*

Budgetpropositionen tas upp till enda behandling i plenum utifrån finansutskottets betänkande. I början av behandlingen förs en allmän debatt. Efter avslutad debatt behandlas förslaget till budget i detalj. Huvudtitlar eller avdelningar eller kapitel i dem konstateras ha blivit godkända enligt betänkandet, om förslag till ändring av dem inte har lämnats in till centralkansliet på det sätt som föreskrivs 2 mom.

Ett ändringsförslag som gäller finansutskottets betänkande skall, även då det ingår i en reservation till betänkandet, lämnas in till centralkansliet inom en tid som riksdagen bestämmer. Ett ändringsförslag som framläggs skriftligen utan motiveringar delas ut till riksdagsledamöterna före behandlingen av huvudtiteln eller avdelningen i fråga eller budgetens allmänna motivering. Ett på något annat sätt framlagt ändringsförslag behandlas inte, om inte talmannen av särskilda skäl finner det behövligt.

Ett förslag från en riksdagsledamot att ett nytt anslag som inte ingår i propositionen eller något annat beslut skall tas in i budgeten, kan när beslut fattas om budgeten beaktats endast om det har väckts genom en budgetmotion.

— — — — —

## 69 §

*Protokoll från plenum*

Protokollet är offentligt när det har undertecknats av riksdagens generalsekreterare och justerats av presidiet.

## 59 §

*Behandlingen av budgetpropositionen*

Budgetpropositionen tas upp till enda behandling i plenum utifrån finansutskottets betänkande. I början av behandlingen förs en allmän debatt *och när debatten har avslutats tas ärendet upp till detaljbehandling*. Huvudtitlar eller avdelningar eller kapitel i dem konstateras ha blivit godkända enligt betänkandet, om förslag till ändring av dem inte har *framställts enligt vad som föreskrivs längre fram i denna paragraf*.

Ett ändringsförslag som gäller finansutskottets betänkande *ska*, även då det ingår i *handlingarna*, *lämnas* till centralkansliet inom en tid som riksdagen bestämmer. Ett *senare* framlagt ändringsförslag behandlas inte, om inte talmannen av särskilda skäl finner det behövligt.

Ett förslag om att ett nytt anslag som inte ingår i propositionen eller något annat beslut *ska godkännas* i budgeten *beaktas* när beslut fattas om budgeten endast om det har väckts genom en budgetmotion.

— — — — —

## 69 §

*Protokoll från plenum*

*Protokollet undertecknas av riksdagens generalsekreterare. Det görs tillgängligt för allmänheten via Internet.*

## 71 §

*Publicering av riksdagshandlingarna*

Protokollen från riksdagens plenum och svenskspråkiga sammandrag av dem publiceras i tryckt form i riksdagshandlingarna. Där publiceras också regeringens propositioner och skrivelser om återtagande av propositioner, statsrådets skrivelser till riksdagen, till riksdagen för granskning lämnade förordningar och andra författningar och beslut på lägre nivå, berättelser, statsrådets meddelanden och redogörelser, förteckningen över lagförslag som godkänts att vila, utskottens betänkanden och utlåtanden, riksdagens svar och skrivelser, motioner, interpellationer samt skriftliga spörsmål jämte svar.

De handlingar som nämns i 1 mom. hålls om möjligt tillgängliga för allmänheten också i ett datanät.

## 80 §

*Meddelanden om plenum och utskottens sammanträden*

Om plenum och dagordningen för plenum meddelas i riksdagshuset i så god tid före plenum som möjligt. Meddelanden om plenum införs i dagstidningarna enligt talmanskonferensens anvisningar.

Kallelserna till utskottens sammanträden meddelas i riksdagshuset.

## 71 §

*Publicering av riksdagshandlingarna*

*Riksdagshandlingarna görs tillgängliga för allmänheten via Internet. I riksdagshandlingarna publiceras protokollen från riksdagens plenum och svenskspråkiga sammandrag av dem, regeringens propositioner och skrivelser om återtagande av propositioner, statsrådets skrivelser till riksdagen, förordningar och andra författningar och beslut på lägre nivå som lämnats till riksdagen för granskning, berättelser, statsrådets meddelanden och redogörelser, förteckningen över lagförslag som godkänts att vila, utskottens betänkanden och utlåtanden, riksdagens svar och skrivelser, motioner, interpellationer samt skriftliga spörsmål med svar.*

De handlingar som nämns i 1 mom. kan dessutom publiceras i tryckt form eller som andra upptagningar.

*Talmanskonferensen meddelar närmare anvisningar om publiceringen av riksdagshandlingarna.*

## 80 §

*Meddelanden om plenum och utskottens sammanträden*

*Meddelanden om plenum och dagordningen för plenum ges i så god tid före plenum som möjligt. Talmanskonferensen bestämmer hur meddelandena ges.*

Kallelserna till utskottens sammanträden meddelas i god tid före sammanträdena.